



Fremsat den 2. oktober 2024 af Mona Juul (KF), Helle Bonnesen (KF) og Dina Raabjerg (KF)

Forslag til folketingsbeslutning

om at sikre virksomheders ret til kompensation ved fremtidige epidemier

Folketinget pålægger regeringen senest i folketingsåret 2024-25 at fremsætte et lovforslag, der indeholder en lovmodel, der sikrer virksomheders retsgaranti for kompensation i tilfælde af en fremtidig epidemi.

Lovforslaget skal indeholde bestemmelser om,

- at erhvervsministeren pålægges at træffe beslutning om, hvorvidt erhvervslivet skal tilkendes kompensation ved indførelsen af samfundsmæssige foranstaltninger efter epidemilovens kapitel 6, samt at beslutninger herom skal godkendes af Folketingets Epidemiudvalg,

- at der nedsættes en erhvervsepidemikommission med repræsentanter for regeringen og erhvervslivet, som skal rådgive erhvervsministeren om spørgsmål om kompensation, og
- at hvis erhvervslivet får krav på kompensation, kan adgangen til at klage administrativt over myndighedernes afgørelser herom ikke afskæres.

Bemærkninger til forslaget

Den 11. marts 2020 blev Danmark lukket ned i kampen mod coronasmitten. Beslutningen havde store konsekvenser for alle danskere og herunder i den grad også for danske virksomhedsejere. Ifølge Danmarks Statistik var der i perioden fra den 1. april 2020 til den 30. september 2021 lige under 1.400 konkurser blandt de kompenserede virksomheder svarende til 1,4 pct. af alle kompenserede virksomheder. I samme periode var der næsten 2.400 konkurser blandt de øvrige aktive virksomheder, hvilket svarer til 1,0 pct. af alle øvrige aktive virksomheder (»COVID-19 Konkurser blandt kompenserede virksomheder«, dst.dk, den 30. november 2021).

Trods et hastigt og bredt samarbejde om en midlertidig epidemilov om kompensationer i perioden efter nedlukningen er virksomheder i dag efterladt i en situation uden retsgaranti for kompensation, hvis Danmark skulle havne i samme situation igen.

Derfor fremsatte Det Konservative Folkeparti i oktober 2023 beslutningsforslag nr. B 2, hvori det blev foreslået at pålægge regeringen at indkalde til forhandlinger om at (gen)etablere og sikre virksomheders retssikkerhed ved en fremtidig epidemi inden udgangen af 2023.

Erhvervsudvalget afgav den 25. januar 2024 en beretning over beslutningsforslaget, hvoraf det fremgår, at udvalgets partier var enige om, at kompensationsordninger skal anvendes i en epidemi, der udgør et pludseligt, midlertidigt og usædvanligt stød til økonomien, og som nødvendiggør indførelse af restriktioner, der i væsentligt omfang begrænser virksomheders aktiviteter. Partierne noterede sig, at der vil skulle tages stilling til niveauet for kompensation og ind- og udfasningsscenarier m.v. i forbindelse med udformningen af kompensationsordningerne. Hvis det bliver nødvendigt at yde støtte til virksomheder, vil regeringen derfor hurtigt indkalde til politiske drøftelser om eventuelle kompensationsordninger, med henblik på at der kan forelægges de nødvendige forslag for Folketinget. Regeringen vil i det tilfælde nedsætte en faglig referencegruppe, der løbende kan give regeringen og Folketinget skriftligt input til udarbejdelsen af kompensationsordningerne og den efterfølgende implementering i form af f.eks. bekendtgørelser og lign. Referencegruppen skal bl.a. bestå af medlemmer fra relevante erhvervsorganisationer. Det vil – med udgangspunkt i de

konkrete kompensationsordninger – blive vurderet, om der er behov for at give virksomheder adgang til at påklage en afgørelse om kompensation til en anden administrativ myndighed (administrativ rekurs). Hvorvidt der er tale om restriktioner, som virksomheder bør kompenseres for, vil afhænge af en konkret vurdering på baggrund af et oplæg fra regeringen.

I beretningen til beslutningsforslaget konstaterede samtlige partier i udvalget uden om regeringen, nemlig SF, LA, DD, KF, EL, RV, DF og ALT, derudover, at det, partierne og regeringen nu var enige om, var en erklæring om eventuelle kompensationer ved fremtidige epidemier, men at der fortsat udestår at blive lavet en decideret lovændring til epidemiloven, som det blev aftalt i 2020. Partierne opfordrede derfor kraftigt regeringen til at udfærdige og fremsætte et lovforslag med den anførte tekst i bilag 1 til beretningen over beslutningsforslag nr. B 2 (folketingsåret 2023-24).

Den foreslåede model

Formålet med modellen er at sikre, at erhvervslivets retssikkerhed tilgodeses i epidemiloven, samtidig med at den til enhver tid siddende regering overlades det handlerum, som er nødvendigt ved håndteringen af eventuelle fremtidige udbrud af både kendte og ukendte smitsomme sygdomme.

Med forslaget til en lovmodel indføres processuelle regler, der skal sikre en politisk stillingtagen til konsekvenserne for erhvervslivet af et tvangsindgreb efter epidemilovens kapitel 6. Med forslaget opnår erhvervslivet væsentlige retssikkerhedsgarantier såsom forudsigelighed i retsstillingen, klageadgang og parlamentarisk inddragelse i alle beslutninger om kompensation. Forslaget indeholder ingen materielle regler med krav om kompensation til erhvervslivet af en bestemt størrelse. Den parlamentariske behandling af konsekvenserne af et indgreb med hjemmel i epidemiloven vil derfor i nogle – formentlig få – tilfælde kunne føre til, at det besluttes ikke at yde kompensation.

For et udkast til de konkrete foreslåede ændringer i epidemiloven, som et lovforslag vil kunne tage udgangspunkt i, henvises til bilag 1 i beretningen over beslutningsforslag nr. B 2 (folketingsåret 2023-24).

Skriftlig fremsættelse

Mona Juul (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at sikre virksomheders ret til kompensation ved fremtidige epidemier.

(Beslutningsforslag nr. B 4)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.